Lietas Nr. A420318514
Lietas arhīva Nr. A42-03185-14/27

SPRIEDUMS
Latvijas tautas vārdā

Rīgā 2014.gada 18.decembrī

Administratīvā rajona tiesa šādā sastāvā
tiesnese A.Pūcīte,

piedaloties pieteicējam /pers. A/ un viņa pilnvarotajam pārstāvim /pers. B/ un atbildētājas Latvijas Republikas pusē pieaicinātās iestādes – Ekonomikas ministrijas pilnvarotajām pārstāvēm /pers. C/ un /pers. D/,

atklātā tiesas sēdē izskatīja administratīvo lietu, kas ierosināta, pamatojoties uz /pers. A/ pieteikumu par Ekonomikas ministrijas 2014.gada 28.maija lēmuma Nr.1-6.12-5 atcelšanu.

Aprakstošā daļa

[1] 2014.gada 7.janvārī Latvijas Būvinženieru savienības (turpmāk – Savienība) Būvniecības speciālistu sertificēšanas institūcija izdeva rīkojumu Nr.001/14 (turpmāk – Rīkojums) (labots ar Savienības 2014.gada 17.janvāra lēmumu Nr.003-3/14 (lietas 89. – 90.lapa un 95. – 96.lapa) (turpmāk – Sākotnējais lēmums)), ar kuru pieteicējam /pers. A/ citu starpā anulēts būvprakses sertifikāts ēku konstrukciju projektēšanā (Nr.20-2702) un sertifikāts būvprojektu ekspertīzē (Nr.20-5709) (lietas 51. – 52.lapa).

Nepiekrītot Sākotnējam lēmumam daļā par pieteicēju, pieteicējs to apstrīdēja Ekonomikas ministrijā (turpmāk – Ministrija) (lietas 41. – 44.lapa).

[2] Ar Ministrijas 2014.gada 28.maija lēmumu Nr.1-6.12-5 (lietas 19. – 26.lapa) (turpmāk – Lēmums) Sākotnējais lēmums attiecībā uz pieteicējam piešķirtā būvprakses sertifikāta Nr.20-2702 anulēšanu atstāts negrozīts.

Lēmums pamatots ar turpmāko.

[2.1] Par Sākotnējo lēmumu daļā, ar kuru anulēts sertifikāts Nr.20-5709, Ministrija, atsaucoties uz Ministru kabineta 2003.gada 8.jūlija noteikumu Nr.383 "Noteikumi par būvprakses un arhitekta prakses sertifikātu piešķiršanu, reģistrēšanu un anulēšanu" (turpmāk – Noteikumi Nr.383) pielikumu un 8., 13.un 15.punktu, kā arī likumu "Par atbilstības novērtēšanu" 1.panta 7., 9.un 10.punktu, norāda, ka sertifikātu piešķiršana Noteikumu Nr.383 pielikumā norādītajās sertificēšanas jomās uzskatāma par sertificēšanas institūcijas darbību reglamentētajā sfērā, līdz ar to šajās jomās sertificēšanas institūcijas izdotie administratīvie akti uzskatāmi par tiesību aktiem, kas izdoti publisko tiesību jomā.

Savukārt, lai izvērtētu būvniecības speciālistu kompetenci jomās, kas nav reglamentētas normatīvajos aktos, būvniecības nozares nevalstiskās organizācijas ir iedibinājušas sertifikāciju nereglamentētajā sfērā un šādi lēmumi ir uzskatāmi par lēmumiem privāto tiesību jomā.

Pieteicēja sertifikāts Nr.20-5709 ir piešķirts nereglamentētajā sfērā, jo minētajā sertifikātā norādītās sertificēšanas jomas nav iekļautas Noteikumu Nr.383 pielikumā, līdz ar to Sākotnējais lēmums daļā par sertifikāta Nr.20-5709 anulēšanu ir pieņemts privāto tiesību jomā un nav apstrīdams administratīvā procesa kārtībā.

[2.2] Atsaucoties uz Administratīvā procesa likuma 69.panta pirmās daļas 1.punktu, Ministrijas norāda, ka saskaņā ar Savienības sniegto informāciju administratīvā akta izdošana bija steidzama, lai nepieļautu turpmāku būvniecības normatīvo aktu pārkāpšanu. Ministrijas ieskatā steidzamība bija pamatota, jo, ņemot vērā to, ka pieteicēju kā būvkomersantu, tas ir, juridisku personu, kurām ir tiesības veikt komercdarbību būvniecībā, nodarbinātais sertificētais speciālists bija un šobrīd ir norādīts būvkomersantu reģistrā, tas nozīmē, ka būvkomersanta vārdā ir tiesīgs veikt ēku konstrukciju projektēšanu.

Tādējādi pastāv nepieciešamība aizsargāt sabiedrību no pieteicēja nekvalitatīvas profesionālās darbības sekām, kura var radīt apdraudējumu cilvēku dzīvībai, veselībai un mantai.

[2.3] Saskaņā ar Savienības sniegto informāciju pieteicējs nelūdza noformēt Sākotnējo lēmumu atbilstoši 67.panta prasībām. Apstāklis, ka Savienības rīkojumā un Sākotnējā lēmumā tieši nav norādīti lietderības apsvērumi, pats par sevi nenozīmē, ka iestāde tādus nav izdarījusi.

[2.4] Vienlaikus Lēmumā norādīts, ka tā izdošana bija nepieciešama, ņemot vērā, ka Savienības eksperta /pers. I/, SIA „Būvinženieru konsultāciju birojs" un SIA „Celmiņa būvkonstrukciju projektēšanas birojs" veiktajās būvekspertīzēs konstatēti būtiski pieteicēja pieļautie ar būvniecību saistīto normatīvo aktu pārkāpumi būvprojekta būvkonstrukciju sadaļas ekspertīzes veikšanā.

[2.5] Būvniecības jomu regulējošo normatīvo aktu mērķis, citu starpā, ir kvalitatīvas dzīves vides radīšana, kas nodrošināma panākot to, lai būves projektētu un būvētu tā, lai tiktu nodrošināta droša būvju lietošana. Līdz ar to Lēmums par pieteicēja būvprakses sertifikāta anulēšanu ir nepieciešams taisnīga un tiesiska mērķa sasniegšanai un šāds lēmums bija vienīgais iespējamais veids, kā sasniegt minēto mērķi. Minēto mērķi nebija iespējams sasniegt ar citiem līdzekļiem, kas mazāk ierobežotu pieteicēju.

[2.6] Salīdzinot pieteicēja tiesību aizskārumu un sabiedrības interešu ieguvumu, secināms, ka konstruktīvo risinājumu neatbilstības būvniecības jomu regulējošo normatīvo aktu noteikumiem var izraisīt nedrošu būvniecību (bīstamību fizisko personu dzīvībai vai veselībai, kuras atrodas attiecīgajās būvēs vai to tuvumā, draudus fizisko un juridisko personu īpašumam. Apdraudējums var rasties pēkšņi, īsā laikā un tas var radīt neatgriezeniskas sekas). Līdz ar to atsevišķu privātpersonu tiesību aizskārums (būvprakses sertifikāta anulēšana) pie šādiem apstākļiem ir attaisnojams.

[2.7] Atsaucoties uz likuma „Par reglamentētajām profesijām un profesionālās kvalifikācijas atzīšanu" 1.panta 15.punktu, Ministrija norāda, ka fiziska persona, kurai ir anulēts būvprakses sertifikāts, nevar uzņemties atbildību par būvniecības procesu sertifikātā norādītajā jomā, tomēr tas nenozīmē aizliegumu šai fiziskajai personai veikt citus pienākumus būvniecībā. Līdz ar to, būvprakses sertifikāta anulēšana tikai daļēji ierobežo pieteicēja

ekonomiskās intereses.

[2.8] Gadījumā, ja, veicot būvprojekta būvkonstrukciju sadaļas ekspertīzi saskaņā ar Ministru kabineta 1997.gada 1.aprīļa noteikumu Nr.112 "Vispārīgie būvnoteikumi" (turpmāk – Vispārīgie būvnoteikumi) 99.3un 46.8punktu, tika konstatēts, ka šī sadaļa neatbilst kādai no Būvniecības likuma 3.panta trešajā daļā, Vispārīgo būvnoteikumu 92.punktā un Ministru kabineta 2001.gada 27.marta noteikumu Nr.142 „Noteikumi par Latvijas būvnormatīvu LBN 006-00 "Būtiskas prasības būvēm"" (turpmāk – Noteikumi Nr.142) 3.un 4.punktā minētajām prasībām vai trūkst informācijas par šīs sadaļas atbilstību visām šīm prasībām, ekspertīzes veicējam bija pienākums to norādīt savā atzinumā un nerekomendēt būvprojekta būvkonstrukciju sadaļu apstiprināšanai (realizācijai).

Pieteicējs sniedza pozitīvu atzinumu par būvprojekta būvkonstrukciju sadaļu, neskatoties uz to, ka saskaņā ar iesniegumā norādīto viņa rīcībā nebija visa būvkonstrukciju sadaļas dokumentācija, tajā skaitā minētā sadaļa neietvēra aprēķinu daļu.

Saskaņā ar Vispārīgo būvnoteikumu 99.15punktu pieteicējam kopā ar būvprojekta atbildīgo projektētāju ir solidāra atbildība par būvprojekta risinājumu atbilstību normatīvo aktu un tehnisko noteikumu prasībām.

[3] Nepiekrītot Lēmumam, pieteicējs to pārsūdzēja Administratīvajā rajona tiesā, iesniedzot pieteikumu (lietas 3. – 16.lapa).

Pieteikums pamatots ar turpmāk minētajiem argumentiem.

[3.1] Lēmums pieņemts balstoties uz ieinteresēto pušu apmaksātiem viedokļiem.

[3.2] Lēmumu pamatojošie /pers. L/ un /pers. M/ viedokļi sagatavoti, neņemot vērā būtiskus aspektus un nekonstatējot būtiskus pārkāpumus būvniecības procesā, tajā skaitā faktu, ka konstrukcijas, kas visticamāk vainojamas sabrukumā, detalizēti izstrādājis, izgatavojis un montējis uzņēmums, kam nebija atbilstoša sertifikāta šādu darbību veikšanai.

[3.3] Būvprakses sertifikāti anulēti, nedodot pieteicējam iespēju paust viedokli.

[3.4] Sākotnējais lēmums neatbilst Administratīvā procesa likuma nosacījumiem par administratīvā akta saturu un formu.

[3.5] Sākotnējais lēmums pieņemts, ignorējot pašas Savienības izstrādāto kārtību lēmumu pieņemšanai, kas ir saistoša gan Savienībai, gan pieteicējam un nosaka pieteicēja tiesības un pienākumus šajā procedūrā.

[3.6] Savienība labojusi lēmumu pēc būtības un, iespējams, veikusi labojumus ar atpakaļejošu datumu.

[3.7] Pati Savienība ir izvērtējusi ēkas /adrese/ projektu un atzinusi to par atbilstošu normatīvo aktu prasībām un, pamatojoties uz to, pagarinājusi /pers. O/ būvprakses sertifikātu. Tāpat izstrādātais būvprojekts ticis saskaņots atbilstoši normatīvo aktu prasībām, kā arī pēc tā uzbūvētā ēka pieņemta ekspluatācijā, neizsakot aizrādījumus.

[4] Ekonomikas ministrija rakstveida paskaidrojumos par pieteikumu (lietas 174. – 177.lapa) norāda, ka uzskata pieteikumu par nepamatotu un noraidāmu, pamatojoties uz Lēmumā norādīto.

[5] Tiesas sēdē pieteicējs pieteikumu uzturēja, pamatojoties uz pieteikumā norādītajiem argumentiem.

Ministrijas pilnvarotās pārstāves pieteikumu neatzina, pamatojoties uz Lēmumā un rakstveida paskaidrojumos norādītajiem argumentiem.

Tiesas sēdē tika nopratināti liecinieki – /pers. O/ (lietas 214. – 216.lapa), /pers. I/ (lietas 264. – 267.lapa).

Motīvu daļa

[6] Tiesa, izvērtējot lietas materiālus un tiesas sēdē procesa dalībnieku izvirzīto argumentu pamatotību, atzīst, ka pieteikums ir daļēji apmierināms turpmāko apsvērumu dēļ.

[7] Tiesa no lietas materiāliem konstatē turpmāko.

Pieteicējs sniedza būvprojekta ekspertīzi „„Daudzstāvu dzīvojamā ēka un tirdzniecības centrs" Rīgā, Zemgales priekšp., /adrese/", akceptējot iesniegto būvprojektu inženierrisinājumu daļā „BK" (būvkonstrukciju daļa). Ekspertīzes atzinumā kā pasūtītāja norādīta SIA „Kubs", projektētāja SIA „HND Grupa", bet būvprojekta vadītājs – /pers. O/ (lietas 106.lapa).

2013.gada 27.novembrī Savienības Pretendentu atbilstības novērtēšanas ārpuskārtas komisijas sēdē (protokols Nr.23) saistībā ar lielveikala „Maxima" Priedaines ielā, Rīgā traģisko avāriju komisija ierosināja Savienības Būvniecības speciālistu sertificēšanas institūcijas galvenajam administratoram apturēt būvprakses sertifikātu darbību vairākiem būvspeciālistiem, tostarp pieteicējam (lietas 85. – 86.lapa). Šajā datumā Savienības Būvniecības speciālistu sertificēšanas institūcijas galvenais administrators Ministrijai paziņoja un nosūtīja informāciju par pieņemto lēmumu par būvprakses sertifikātu darbības apturēšanu vairākiem būvspeciālistiem, tostarp pieteicējam (lietas 87.lapa).

2013.gada 19.decembrī Ministrija Savienības Būvniecības speciālistu sertificēšanas institūcijai nosūtīja vēstuli Nr.412-1-2649, kurā norādīts, ka Savienības Būvniecības speciālistu sertificēšanas institūcijas Pretendentu atbilstības novērtēšanas ārpuskārtas komisijas 2013.gada 27.novembra lēmums ir atzīstams par spēkā neesošu no pieņemšanas brīža (lietas 88.lapa).

2014.gada 7.janvārī Savienības Būvniecības speciālistu sertificēšanas institūcija atcēla 2013.gada 27.novembra lēmumu par būvprakses sertifikātu darbības apturēšanu un, atkārtoti izvērtējot lielveikala „Maxima" /adrese/ būvniecības procesā iesaistīto dalībnieku līdzdalību būvniecības procesos, būvprojekta konstruktīvos risinājumus un iepazīstoties ar ekspertīzu slēdzieniem par pieļautajām rupjām kļūdām objekta „Maxima" /adrese/ būvprojekta konstruktīvās daļas projektēšanā, anulēja pieteicējam būvprakses sertifikātu ēku konstrukciju projektēšanā (Nr.20-2702) un sertifikātu būvprojektu ekspertīzē (Nr.20-5709) (lietas 89. – 90.lapa).

Pieteicējs pieņemto Lēmumu uzskata par nepamatotu un uzskata, ka lietā esošie atzinumi nav pamatoti, jo veikti pēc ieinteresētas personas pasūtījuma, Lēmuma pieņemšanas procesā pieteicējs netika uzklausīts, Rīkojums neatbilst Administratīvā procesa likuma 67.panta otrās daļas prasībām, kā arī nav pamata atsaukties uz Administratīvā procesa likuma 69.panta pirmās daļas pirmo punktu. Turklāt nav saprotama motivācija būvprakses sertifikāta anulēšanai, jo Savienības Būvniecības speciālistu sertificēšanas institūcija, iepriekš izvērtējot ēkas Priedaines iela 20, Rīgā projektu, atzinusi to par atbilstošu normatīvo aktu prasībām un 2013.gada sākumā uz šī atzinuma pamata pagarināja pieteicēja būvprakses sertifikātu. Vienlaicīgi pieteicējs uzskata, ka tā kā objekta „Maxima" sagrūšanā ir vainojami aprēķini, kas ir veikti to būvkonstrukciju sadaļās, kuru ekspertīzi pieteicējs nav veicis, tad nebija tiesiska pamata un cēloņsakarības pieteicējam izsniegto sertifikātu Nr.20-2702 un Nr.20-5709 anulēšanā.

Tiesa konstatē, ka lietā pastāv strīds par to, vai pamatoti ir anulēts pieteicējam izsniegtais sertifikāts Nr.20-2702 un Nr.20-5709. Līdz ar to tiesai jāpārbauda, vai pārsūdzētais Lēmums ir tiesisks un pamatots.

[8] Saskaņā ar Noteikumu Nr.383 13.punktu (šeit un turpmāk tiesību normas, kas bija spēkā, kad pieteicējs sniedza būvprojekta ekspertīzi) sertificēšanas institūcija var pieņemt lēmumu par būvprakses vai arhitekta prakses sertifikāta anulēšanu, ja sertificētā persona pārkāpusi ar būvniecību

saistītos likumus vai citus normatīvos aktus.

Lēmumā norādīts, ka pieteicējs pārkāpis un nav ievērojis Noteikumu Nr.142 3.un 4.punkta prasības, tādējādi pārkāpjot Būvniecības likuma 3.panta trešo daļu.

Noteikumu Nr.142 3.punkts noteic, ka būves projektē un būvē tā, lai normālas ekspluatācijas apstākļos visā ekonomiski pamatotā ekspluatācijas (dzīves cikla) laikā, ņemot vērā prognozējamās iedarbes uz būvēm, tās atbilstu šajā būvnormatīvā noteiktajām būtiskajām prasībām. Konkrētus prasību līmeņus atsevišķiem būvju tipiem nosaka Latvijas būvnormatīvi un citi normatīvie akti.

Minēto noteikumu 4.punkts noteic, ka būves projektē un būvē tā, lai, tās ekspluatējot pilnā aprēķina slodzē, neizraisītu avārijas situāciju ar šādām sekām: 4.1. visas būves vai tās atsevišķu daļu sabrukumu; 4.2. ievērojamas deformācijas, kas pārsniedz pieļaujamās robežas; 4.3. citu būvju, to daļu un elementu, iekārtu vai savienojumu (montāžas mezglu) bojājumus nesošo konstrukciju deformācijas dēļ; 4.4. bojājumus, kas ir neproporcionāli to izraisītajam cēlonim.

Savukārt Būvniecības likuma 3.panta trešā daļa noteic, ka būve projektējama un būvējama tā, lai nodrošinātu vides arhitektonisko kvalitāti, vides pieejamību, dabas resursu racionālu izmantošanu, kā arī visas būves un tās atsevišķu daļu: 1) stiprību un stabilitāti; 2) ugunsdrošību; 3) drošību lietošanā; 4) higiēniskumu un nekaitīgumu cilvēka veselībai un videi; 5) energoefektivitāti, un 6) akustiskās prasības.

[9] No lietas materiāliem izriet, ka SIA „Būvinženieru konsultāciju birojs" un SIA „Celmiņa būvkonstrukciju projektēšanas birojs" veiktajās būvekspertīzēs konstatētie būtiskie pieteicēja pieļautie ar būvniecību saistīto normatīvo aktu pārkāpumi būvprojekta būvkonstrukciju sadaļas izstrādē bija par pamatu būvprakses sertifikāta ēku konstrukciju projektēšanā anulēšanai (lietas 151. – 158.un 159. – 161.lapa).

Tiesa, izvērtējot Lēmuma pamatojumu un lietā esošos pierādījumus, atzīst par pamatotu atbildētājas izdarīto secinājumu, ka pieteicējs nav ievērojis Noteikumu Nr.142 3.un 4.punkta prasības, tādējādi pārkāpjot Būvniecības likuma 3.panta trešo daļu, pamatojoties uz turpmāk norādīto.

SIA „Būvinženieru konsultāciju birojs" veiktajā ekspertīzē objektā „Daudzstāvu dzīvojamā ēka un tirdzniecības centrs /adrese/" norādīts, ka ekspertu noteiktās slodzes uz jumta pārseguma būtiski pārsniedz „Būvkonstrukciju" sadaļas autora piestādītās un konstatēts, ka projektā norādītā slodze uz pārseguma paneļiem nav pietiekama, bet atsevišķās pārseguma zonās ir vairāk kā 2 reizes mazāka nekā būtu jāparedz atbilstoši „AR" daļas uzdevumam. Ekspertīzes atzinumā norādīts, ka ir pielaistas rupjas kļūdas slodžu noteikšanā uz pārseguma konstrukciju, pārseguma paneļu projektā norādītā nestspēja ir nepietiekama, nesošās tērauda kopnes tērauda elementu nestspēja pa asi G nav pietiekama un tērauda kopnes apakšējās joslas savienojošā mezgla nestspēja ir vairāk kā trīs reizes mazāka nekā nepieciešams (lietas 154. – 155.lapa).

Arī SIA „Celmiņa būvkonstrukciju projektēšanas birojs" veiktajā ekspertīzē secināts, ka projektā nav skaidrības par reālajām slodzēm uz pārsegumu; reālās slodzes pārsniedz aplēsēs izmantotos slodžu lielumus; nav dotas aplēses slodžu radītās piepūles kopnes stieņos; nav norādīta stieņu tērauda klase; apakšjoslu bultskrūvju savienojuma nestspēja neatbilst LBN prasībām (lietas161.lapa).

Izvērtējot minētos atzinumus, tiesa konstatē, ka, veicot ekspertīzes, izvērtēti tehniskā projekta būvkonstrukciju daļas rasējumi, arhitektūras daļā esošā informācija par jumta seguma sastāvu, KMD daļa, projekta izmaiņas, kā arī veikta objekta apskate. Izdarītie secinājumi pamatoti ar attiecīgiem aprēķiniem, turklāt SIA „Būvinženieru konsultāciju birojs" eksperti ir lūguši projekta autora skaidrojumu un vērtējuši pieteicēja saņemto skaidrojumu.

Tiesai nav pamata apšaubīt minētajos atzinumos izdarītos secinājumus.

Pieteicēja norādītais arguments, ka atzinumi veikti pēc ieinteresētas personas pasūtījuma un nav objektīvi, ir vērtējams kritiski, jo pieteicējs tiesai nav iesniedzis papildus pierādījumus, kas to apstiprinātu. Pieteicējs nav norādījis uz to, konkrēti kādi aprēķini un pamatojoties uz ko, viņa ieskatā, ir izdarīti nepareizi.

Būvniecības likuma 3.panta trešā daļa noteic, ka būve projektējama un būvējama tā, lai nodrošinātu arī visas būves un tās atsevišķu daļu stiprību, stabilitāti un drošību lietošanā.

Tā kā saskaņā ar Vispārīgo būvnoteikumu 99.1 1.apakšpunktu būvprojekta ekspertīze neatkarīgi no finansēšanas avota ir obligāta sabiedriski nozīmīgām būvēm un saskaņā ar minēto noteikumu 99.15punktu atbildīgais eksperts, kurš sniedzis pozitīvu atzinumu par būvprojektu, kopā ar būvprojekta atbildīgo projektētāju ir solidāri atbildīgs par būvprojekta risinājumu atbilstību normatīvo aktu un tehnisko noteikumu prasībām, tad pieteicējs, veicot SIA „HND Grupa" izstrādātā būvprojekta inženierrisinājumu daļas „BK" (kas sevī ietvēra rasējumu, tostarp 1.stāva pārseguma plāna rasējuma, un kopņu piepūles (slodzes) pārbaudi) ekspertīzi, ir solidāri ar projektētāju atbildīgs par izstrādātā būvprojekta atbilstību Būvniecības likuma 3.panta trešajai daļai.

Turklāt saskaņā ar Vispārīgo būvnoteikumu 99.3punktu šo noteikumu 99.1 punktā minētajos gadījumos būvprojektiem, kuru izstrādi un īstenošanu nefinansē valsts, pašvaldība, starptautiska finanšu institūcija vai Eiropas Savienība, ekspertīzi veic tehniskā projekta arhitektūras daļai un būvkonstrukciju sadaļai, kā arī Ugunsdrošības pasākumu pārskatā noteiktajām prasībām. Tādējādi izdarāms secinājums, ka ekspertīze ir veicama visai būvkonstrukcijas sadaļai kopumā, nepieļaujot atsevišķu būvkonstrukciju sadaļu izdalīšanu un ekspertīzes neveikšanu tām. Līdz ar to nav pamatots pieteicēja arguments par to, ka viņš ir veicis būvprojekta ekspertīzi tikai atsevišķām inženierrisinājumu daļas „BK" sadaļām, par kurā viņš arī nes atbildību. Apstāklis, ka pieteicējs nav ievērojis Vispārīgo būvnoteikumu 99.3punktā noteikto, tajā pašā laikā ekspertīzes slēdzienā ir norādījis, ka iesniegtais būvprojekts (neizdalot atsevišķākas būvprojekta sadaļas) ir rekomendējams apstiprināšanai (realizācijai), veido pietiekamu sastāvu, lai atzītu, ka pieteicējs ir atbildīgs par nekvalitatīvas (nepilnīgas) būvprojekta ekspertīzes veikšanu. Pieteicējam konstatējot, ka viņam ir nodota ekspertēšanai nepilnīga būvkonstrukciju daļa, nebija leģitīma pamata sniegt pozitīvu ekspertīzes slēdzienu.

Papildus tiesa norāda, ka konkrētās lietas ietvaros nav svarīgi konstatēt, vai pieteicēja pārbaudīto vai nepārbaudīto būvprojektā iekļauto aprēķinu dēļ notika objekta „Maxima" sagrūšana, lietā ir pietiekami konstatē, ka pieteicējs nav ievērojis tiesību normu prasības. Proti, iestāde būtu tiesīga lemt par konkrētā sertifikāta anulēšanu arī gadījumā, ja iestāde būtu konstatējusi, ka pieteicējs nav ievērojis tiesību normās noteiktās prasības attiecībā uz ekspertīzes veikšanu, bet objekts nav sagruvis vai arī nepastāv pamatotas bažas par objekta sabrukšanu. Citiem vārdiem sakot, sertifikāta anulēšanai nav būtiski pastāvēt reāliem draudiem būvējamā vai uzbūvētā objekta bīstamībai, būtiski ir konstatēt, ka ekspertīzes veicējs ir pieļāvis šādu draudu iespējamību, neizdarot visu no viņa sagaidāmo.

Ņemot vērā visu iepriekš minēto, tiesa Lēmumu daļā par anulēto būvprakses sertifikātu ēku konstrukciju projektēšanā (Nr.20-2702) atzīst par tiesisku.

[10] Kā izriet no Lēmuma, tad pieteicējam ir anulēts sertifikāts būvprojektu ekspertīzē (Nr.20-5709).

Tiesa, pārbaudot minēto sertifikātu, konstatē, ka tas ir izdots nevis būvprojektu ekspertīzei, bet gan būvprojektu vadīšanai, ēku konstrukciju tehniskajai apsekošanai un būvdarbu veikšanas projektu izstrādei.

Ekonomikas ministrijas ieskatā, minētais sertifikāts ir izsniegts privāto tiesību jomā, jo sertifikāts ir izsniegts tiesību aktos nereglamentētajā sfērā.

Tiesa iestādes viedoklim nepiekrīt turpmāko apsvērumu dēļ.

Tiesa var piekrist Ekonomikas ministrijas norādītajam, ka saskaņā ar Noteikumu Nr.383 2.punktu persona var pretendēt uz būvprakses vai arhitekta prakses sertifikātu vienā vai vairākās šo noteikumu pielikumā minētajās sertificēšanas jomās un, ka sertifikātā norādītās jomas (būvprojektu

vadīšana, ēku konstrukciju tehniskā apsekošana un būvdarbu veikšanas projektu izstrāde) nav iekļautas Noteikumos Nr.383, kā reglamentētās jomas. Tādējādi no Noteikumiem Nr.383 izriet, ka pieteicējam būvprakses sertifikātā Nr.20-5709 iekļautās jomas pēc būtības nav pakļautas sertificēšanai.

Tomēr saskaņā ar Latvijas būvnormatīvu LBN 405-01 „Būvju tehniskā apsekošana", kas apstiprināti ar Ministru kabineta 2001.gada 16.oktobra noteikumiem Nr.444 „Noteikumi par Latvijas būvnormatīvu LBN 405-01 „Būvju tehniskā apsekošana'", 6.punktu būves apseko attiecīgajā jomā sertificēta fiziskā persona vai licencēta juridiskā persona. Tādējādi secināms, ka valsts ir reglamentējusi darbības jomu, kurā ir izsniedzams sertifikāts, ne tikai Noteikumos Nr.383, bet arī citā normatīvajā aktā – Latvijas būvnormatīvos LBN 405-01 „Būvju tehniskā apsekošana".

Turklāt no Ministru kabineta 1998.gada 31.augusta rīkojuma Nr.428 „Par pilnvarām izsniegt būvprakses sertifikātus reglamentētajā sfērā" 1.1.apakšpunkta (Savienība ir pilnvarota novērtēt būvspeciālistu profesionālo atbilstību reglamentētajā sfērā, atbilstoši Ministru kabineta noteikumiem par būvprakses sertifikātiem – būvspeciālistu sertifikācijai būvprojektēšanas, būvdarbu vadīšanas, būvuzraudzības, būvju nojaukšanas, būvekspertīzes, būvju un to konstrukciju tehniskās apsekošanas, pārbaudes, diagnosticēšanas un novērtēšanas jomā šādu būvju un to daļu būvniecībā: ēkas, tilti, ceļu pārvadi, estakādes un tuneļi, dūmeņi, torņi, silosi, bunkuri, rezervuāri un ūdenstorņi, ceļi, ielas un laukumi) izriet, ka būvju un to konstrukciju tehniskā apsekošana ir reglamentētā sfēra.

Vienlaicīgi tiesa, pārbaudot tiesību normas, nekonstatē, ka būvprakses sertifikātā Nr.20-5709 iekļautās pārējās divas darbības jomas – būvprojektu vadīšana un būvdarbu veikšanas projektu izstrāde, būtu iekļautas kā tiesību normās reglamentētās sfēras.

Ņemot vērā iepriekš minēto, ir secināms, ka būvprakses sertifikātā Nr.20-5709 ir iekļauta tiesību normās reglamentētā sfēra – ēku konstrukciju tehniskā apsekošana. Tādējādi ir atzīstams, ka Savienības Būvniecības speciālistu sertifikācijas institūcija, pieņemot Sākotnējo lēmumu daļā par būvprakses sertifikāta Nr.20-5709 anulēšanu, ir darbojusies publisko tiesību jomā. Tādējādi jautājums par būvprakses sertifikāta Nr.20-5709 anulēšanu ir skatāms Administratīvā procesa likumā noteiktajā kārtībā.

Kā izriet no Sākotnējā lēmuma un Lēmuma, tad minētajos lēmumos norādīts, ka pieteicējam izsniegtais un vēlāk anulētais būvprakses sertifikāts Nr.20-5709 ir sertifikāts būvprojektu ekspertīzē. Tāpat no lietas materiāliem izriet, ka minētā sertifikāta anulēšanas iemesls ir nepienācīga būvprojekta ekspertīze.

Saskaņā ar Būvniecības likuma 8.panta pirmo daļu, ja fiziskās personas ir saņēmušas attiecīgu būvprakses vai arhitekta prakses sertifikātu, tām ir patstāvīgas prakses tiesības šādās būvniecības jomās: 1) inženierizpēte; 2) projektēšana; 3) būvekspertīze; 4) būvdarbu vadīšana; 5) būvuzraudzība.

Tātad ir secināms, ka, ja persona ir saņēmusi attiecīgu būvprakses sertifikātu, tad minētais sertifikāts vienlaicīgi ir apliecinājums personas tiesībām patstāvīgi veikt darbus iepriekš minētajās jomās.

Tādējādi ir secināms, ka pieteicējam būvprojektu ekspertīzes veikšanas tiesības izrietēja no būvprakses sertifikāta ēku konstrukciju projektēšanā (Nr.20-2702), nevis no būvprakses sertifikāta Nr.20-5709, kas izdots būvprojektu vadīšanai, ēku konstrukciju tehniskajai apsekošanai un būvdarbu veikšanas projektu izstrādei, kā to norādījusi Ekonomikas ministrija.

Secīgi, tā kā pieteicējam tika anulēts būvprakses sertifikāts ēku konstrukciju projektēšanā (Nr.20-2702), viņš vienlaicīgi zaudēja tiesības veikt būvekspertīzi.

Ņemot vērā iepriekš minēto un to, ka pieteicējam anulēts būvprakses sertifikāts Nr.20-5709, kas neatbilst iestādes Lēmumā norādītajam iemeslam un nav saistīts ar pieteicēja darbību būvekspertīzes veikšanā, tiesas ieskatā Lēmums daļā par būvprakses sertifikāta Nr.20-5709 anulēšanu ir prettiesisks.

[11] Izvērtējot pārējos pieteicēja pieteikumā norādītos argumentus, tiesa tos atzīst par nepamatotiem, pamatojoties uz turpmāk minēto.

[11.1] Pieteikumā norādīts, ka Lēmuma pieņemšanas procesā pieteicējs netika uzklausīts. Tiesas ieskatā nav pārkāptas pieteicēja tiesības tikt uzklausītam. Kā redzams no Savienības Pretendentu atbilstības novērtēšanas ārpuskārtas komisijas sēdes 2013.gada 27.novembra protokola (lietas 85.lapa), pieteicējs ir bijis uzaicināts uz profesionālās kvalifikācijas izvērtēšanu, šīs tiesības pieteicējs ir izmantojis un ir piedalījies komisijas sēdē. Tāpat uzklausīšanas princips ir īstenots Lēmumā, atbildot uz apstrīdēšanas iesniegumā norādītajiem argumentiem.

Tādējādi, ņemot vērā lietā esošos pierādījumus, tiesa atzīst, ka konkrētajā gadījumā pieteicēja viedoklis lietā ir uzklausīts un ņemts vērā, līdz ar to atbildētāja nav pārkāpusi pieteicēja tiesības tikt uzklausītam.

[11.2] Attiecībā uz pieteicēja norādīto, ka Rīkojums neatbilst Administratīvā procesa likuma 67.panta otrās daļas prasībām, tiesa norāda, ka saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 81.panta piekto daļu apstrīdētais administratīvais akts iegūst savu galīgo noformējumu tādā veidā, kādā tas noformēts lēmumā par apstrīdēto administratīvo aktu. Šādā veidā tas ir izpildāms un to var pārsūdzēt tiesā.

Ja administratīvais akts tiek apstrīdēts, tas neiegūst savu pastāvīgo spēku, jo par tā tiesiskumu vēl jālemj augstākai iestādei. Tas nozīmē, ka tas pats administratīvais process turpinās, tikai nākamajā – apstrīdēšanas stadijā. Apstrīdēšanas procesā netiek izdots jauns administratīvais akts, tikai apstiprināts vai mainīts sākotnējā akta formulējums. Līdz ar to tiesa šajā lietā vērtē tieši Lēmumu kā galīgā noformējuma administratīvo aktu. Augstākai iestādei ir tiesības apstrīdēšanas stadijā administratīvo aktu pilnveidot, papildināt un grozīt, tādējādi nodrošinot, lai gala lēmums, ko pieņem iestāde, būtu tiesisks un pamatots.

Pārsūdzētais Lēmums atbilst Administratīvā procesa likuma 67.panta otrās daļas prasībām, līdz ar to konkrētajā gadījumā nav nozīmes pieteicēja norādītajam, ka atbildētājai nebija pamata atsaukties uz Administratīvā procesa likuma 69.panta pirmās daļas 1.punktu, kas noteic, pastāvot kādiem nosacījumiem administratīvo aktu var izdot, neievērojot šā likuma 67.panta noteikumus. Turklāt, kā redzams no 2014.gada 14.janvāra pavadvēstules (lietas 91.lapa), ar kuru pieteicējam nosūtīts Rīkojums, tajā norādīti normatīvie akti, pamatojums, kā arī Rīkojuma pārsūdzības kārtība.

[11.3] Savukārt attiecībā uz pieteikumā norādīto, ka Savienības Būvniecības speciālistu sertificēšanas institūcija iepriekš ir izvērtējusi ēkas Priedaines iela 20, Rīgā projektu un ir atzinusi to par atbilstošu normatīvo aktu prasībām, tiesa norāda, ka šis apstāklis nenozīmē, ka, konstatējot ar būvniecību saistītu tiesību normu pārkāpumus, nevarētu tikt pieņemts lēmums par būvprakses vai arhitekta prakses sertifikāta anulēšanu.

[12] Administratīvā procesa likuma 126.panta pirmā daļa noteic, ja pieteikums pilnībā vai daļēji apmierināts vai tiesvedība lietā izbeigta, pamatojoties uz šā likuma 282.panta 7.punktu, tiesa piespriež no atbildētāja par labu pieteicējam viņa samaksāto valsts nodevu (tostarp arī par pagaidu aizsardzības lūgumu samaksāto valsts nodevu).

Ņemot vērā iepriekš minēto un to, ka pieteicēja pieteikums daļā ir apmierināms un pieteicējs ir samaksājis valsts nodevu 42,69 euro (par pieteikuma iesniegšanu tiesā 28,46 euro un par pagaidu aizsardzības lūguma izskatīšanu 14,23 euro (lietas 17. – 18.lapa)) par labu pieteicējam no Latvijas Republikas ir piespriežama pieteicēja samaksātā valsts nodeva.

Rezolutīvā daļa

Ņemot vērā iepriekš konstatēto un pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 126.panta pirmo daļu, 246. – 251.pantu un 289. – 291.pantu, Administratīvā rajona tiesa

nosprieda

daļēji apmierināt /pers. A/ (personas kods /personas kods/, dzīvojošs /adrese A/) pieteikumu par Ekonomikas ministrijas 2014.gada 28.maija lēmuma Nr.1-6.12-5 atcelšanu.

Atcelt Ekonomikas ministrijas 2014.gada 28.maija lēmumu Nr.1-6.12-5 daļā par būvprakses sertifikāta Nr.20-5709 anulēšanu no tā pieņemšanas brīža, pārējā daļā pieteikumu noraidīt.

Piespriest no Latvijas Republikas par labu /pers. A/ viņa samaksāto valsts nodevu 42,69 euro apmērā.

Spriedumu var pārsūdzēt Administratīvajā apgabaltiesā mēneša laikā no tā sastādīšanas dienas, iesniedzot apelācijas sūdzību Administratīvās rajona tiesas Rīgas tiesu namā.

Tiesnese A.Pūcīte